

‘સન્નારી’ માટે મુખપૃષ્ઠ તસ્વીર, પ્રતિભાવ, સૂચનો વગેરે ઇ મેઇલ પર પણ મોકલી શકો છો

વાચકો, આપ તમારા પ્રતિભાવો, ‘સન્નારી’ અંગેનાં કોઈ સૂચનો, ‘સન્નારી’ને અનુરૂપ કોઈ પણ લખાણ અને મુખપૃષ્ઠ તસવીર નીચે આપેલા ઇમેઇલ એડ્રેસ પર પણ મોકલી શકો છો. આ ઉપરાંત તમે મોકલતા આવ્યા છો એમ પત્ર દ્વારા તો કંઈ પણ મોકલી જ શકો છો. તમારી સરળતા માટે આ વધારાની સુવિધા કરવામાં આવી છે.

■ વાચકોને ખાસ વિનંતી કે પોતાનું લખાણ ટૂંકાણમાં જ મોકલે. ઘણા વાચકોનું લખાણ લાંબુ હોવાથી પૂરતો વ્યાય આપી શકાતો નથી.

■ તમારી તસવીર ઊભી ફ્રેમમાં, બેકગ્રાઉન્ડ પ્લેઇન અને અવનવી અદામાં હોવી જરૂરી છે. આથી એકલાં નાના બાળકોના ફોટા મોકલશો નહીં.

■ તમારી તસવીરની ઇમેજ સાઇઝ ૮” x ૧૨” હાઇ રેઝોલ્યુશન ૩૦૦ DPIમાં મોકલશો જેથી એન્વાર્ફ કરતી વખતે મુશ્કેલી ન પડે અને ફાઇલ સાઇઝ 10MB થી વધુ હોવી જોઈએ નહીં.

■ તમારા ફોટાગ્રાફ અને લખાણ સાથે તમારું નામ, સરનામું, કોન્ટેક્ટ નંબર લખવાનું ભૂલશો નહિ.

-સંપાદક

Email: sannari@gujaratmitra.in

સપ્તાહની તસવીર

પ્રજાસત્તાક દિન નિમિત્તે ‘સન્નારી’ના મુખપૃષ્ઠ પર પ્રકાશિત થયેલી તસવીર મિનલ પટેલ, ભાવના ઉપરવટ અને વૈભવી મહુવાગરાની છે. મિનલે M.Sc. B.Ed કર્યું છે. એને સિંગિંગનો શોખ છે. ભાવના ફેશન ડિઝાઇનર છે. એને કુકિંગ અને પેન્ટિંગમાં રુચિ છે. વૈભવી કોમર્સ ગ્રેજ્યુએટ છે અને ફેશન ડિઝાઇનિંગનો કોર્સ કરે છે. એને પેન્ટિંગ અને રીકિંગનો શોખ છે.

પ્રિય સન્નારી

કેમ છો?

ઠંડીનું જોર ફરી વધી ગયું હોય એવું લાગે છે ને! હમણાં બે-ત્રણ દિવસ ઠંડી જાણે ગાયબ થઈ ગઈ હતી અને ગરમીએ ઉપાડો લીધો હોય એવો અહેસાસ થયો હતો ને? પણ ફરી ઠંડીના ચમકારા વધવા લાગ્યા છે. શરીર ઠુઠવાઈ જાય એવો શિયાળો તો ઘણા સમયથી અનુભવાતો નથી પણ ઠંડીના થોડા પણ ચમકારા થાય એટલે આપણે સુરતીઓ સવારના વોકિંગ કરવા નીકળીએ તો પણ સ્વેટર કે જેકેટ પહેરીને કે પછી શાલ ઓઢીને નીકળી પડીએ છીએ ખરું ને! ઠંડી ભગાડવા અને તંદુરસ્ત રહેવા વસાણાં ખાવાની મોસમ પુરબહારમાં ખીલી ઊઠી છે. આમ તો મોટાભાગની સુરતી ગૃહિણીઓ મેથીપાક, અડદિયાપાક, સાલમપાક અને ગુંદરપાક ઘરે જ બનાવતી હોય છે પણ હવે તો ઘણા સુરતીઓ તૈયાર વસાણાં માટે ઓર્ડર આપી તેને બનાવવાની ક્ડાકૂટમાંથી મુક્તિ મેળવી લે છે. જો કે હવે જીમમાં જઈને ફિટ રહેવામાં માનતા સુરતી યંગસ્ટર્સ ઘીથી લથપથ વસાણાં ખાવા કરતાં એનર્જી બુસ્ટર લેવામાં માનતા થઈ ગયા છે. મસ્ત ફુલગુલાબી ઠંડી વચ્ચે કમૂરતાં પૂરાં થતાં જ લગ્નની મોસમ ફરી ખીલી ઊઠી છે. જે ઘરમાં લગ્નની શરણાઈ વાગી રહી છે કે વાગવાની તૈયારીમાં છે તે ઘરની સ્ત્રીઓ એકથી એક ચઢિયાતાં વસ્ત્રો ધારણ કરી સુંદર મજાની તૈયાર થઈ રંગબેરંગી પતંગિયાની જેમ આમતેમ ઊડતી દેખાઈ રહી છે. લગ્નની પુરબહાર ખીલેલી મોસમમાં જ આપણે આવતીકાલે 26મી જાન્યુઆરીએ પ્રજાસત્તાક દિવસ ઉજવવા જઈ રહ્યા છીએ એટલે દેશભક્તિના રંગમાં આપણે રંગાવા લાગ્યાં છીએ અને એટલે જ દેશભક્તિના જુવાળને કારણે ઠંડીમાં પણ ગરમાટો આવી ગયો હોય એવું આપણે બધા અનુભવવા લાગ્યા છીએ. પ્રજાસત્તાક દિવસ છે એટલે ઘણાને ઓફિસમાં રજા છે પણ કેટલીક સ્ત્રીઓના નસીબમાં રજાની મજા માણવાનું લખાયું નથી હોતું. તેને તો ઓફિસમાંથી રજા મળે પણ ઘરનાં કામોમાંથી નહીં. તે તો રસોઈ બનાવવા અને આખા અઠવાડિયાનાં મેલાં કપડાં ધોવા અને ઘરની સફાઈમાં જ દિવસભર પીસાતી રહે છે. હા, આ બધાં વચ્ચે પણ સ્ત્રીઓ સાંજે પતિ સાથે બહાર ફરવા નીકળી પડે છે અને હોટેલ, રેસ્ટોરન્ટમાં જમી લઈને ઘરનાં કામોમાંથી થોડું છૂટકારો મેળવી લે છે. પુરુષોને તો આ દિવસે પણ રજાને કારણે કામના ભારણમાંથી આઝાદી મળી જાય છે પણ બધી સ્ત્રીઓના ભાગ્યમાં રજાના દિવસે કામમાંથી મુક્તિ લખાયેલી નથી હોતી. 26 જાન્યુઆરી 1950ના દિવસે આપણા દેશનું બંધારણ લાગુ પડ્યું હતું. બંધારણમાં મહિલાઓને ઘણા અધિકાર આપવામાં આવ્યા હતા પણ હજી પણ મોટાભાગની મહિલાઓને ઘરનાં કામોમાંથી અઠવાડિક રજાનો અધિકાર નથી મળ્યો. તે તો 365 દિવસ ઘરનાં કામો કરતી જ હોય છે. હા, એટલું તો થયું છે કે સ્ત્રીને આઝાદી બાદ ઘણા અધિકાર મળ્યા છે. તે ઘરનો ઉંબરો ઓળંગીને બહાર નોકરી કરવા લાગી છે. ટ્રેન પણ ચલાવવા લાગી છે અને વિમાન પણ ઉડાવવા લાગી છે. આ તેને શિક્ષણના મળેલા અધિકારને પ્રતાપે છે. આઝાદીનાં વર્ષોનાં

વર્ષો પહેલાં જૂના સમયમાં આપણે કશું સાંભળ્યું છે કે સ્ત્રીઓ નોકરી કરવા જતી. નહીં ને? ત્યારે સ્ત્રીએ ઘરમાં જ રહેવું પડતું. તેની જિંદગી પિતા, ભાઈ, પતિ અને પુત્રને આધીન રહેતી. ત્યારે તો બહુપત્નીત્વ, સતીપ્રથા, બાલવિવાહ, બાળકીઓને દૂધપીતી કરવી એટલે કે કન્યા ભ્રૂણહત્યા જેવી પ્રથાઓ સ્ત્રીઓ માટે દમનનીતિ જેવી હતી. સ્ત્રી તો પોતાના વિચારો પણ વ્યક્ત નહોતી કરી શકતી. લગ્ન પણ માતાપિતા અને સગાંસંબંધીઓએ નક્કી કરેલા પાત્ર સાથે કરવા પડતા. તેને પોતાની કોઈ પસંદગી વ્યક્ત કરવાનો અધિકાર કે પરવાનગી નહોતી. વિધવા સ્ત્રીએ તો ઘરના એક ખૂણામાં પડ્યા રહેવું પડતું, સ્ત્રીઓ આર્થિક રીતે પગભર પણ નહોતી. સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ સમયે આપણી નીર્ભિક, હિંમતવાન નારીઓએ મહિલા મતાધિકાર માટે આંદોલન કર્યું, ભારતની આઝાદીના જંગમાં પણ કૂદી પડી. રાણી લક્ષ્મીબાઈએ 1857ના વિપ્લવમાં ભાગ લીધો હતો તો મેડમ ભીખાઈજી કામા, કસ્તુરબા ગાંધી એવી કેટલીયે નારીઓએ કૌવત દાખવ્યું. ત્યાર બાદ તો ભારતીય મહિલાઓની હિંમત ખૂલતી ગઈ અને આપણા બંધારણે મહિલાઓને કેટલાય અધિકારો આપ્યા અને તેનું પરિણામ આજે આપણે સ્ત્રીઓ જે રીતે સ્વાતંત્ર્ય ભોગવી રહી છે, દેશના

મહત્વના હોદ્દાઓ શોભાવી રહી છે તેનાથી જાણવા મળે છે. પહેલાં સ્ત્રીઓનું કામ મોટાભાગે રસોડું સંભાળવાનું હતું. જો કે હવેની સ્ત્રી રસોઈયાના ભરોસે રસોડું મૂકીને બિઝનેસની કમાન સંભાળવા લાગી છે. લાજ કાઢવાની પ્રથાથી તો ક્યારની યે આઝાદી મળી ચૂકી છે. અલબત્ત હજી કેટલાક રૂઢિચુસ્ત પરિવારોમાં આજે પણ સ્ત્રી ઘૂંઘટમાં રહેતી જોવા મળે છે પણ તે મર્યાદિત છે. આજની સ્ત્રીની હિંમત એ જ્યારે સોલો ટ્રાવેલિંગ કરતી હોય ત્યારે જોવા મળે છે. એ પહેલાંના સમયમાં ક્યાં સંભવ હતું! કલ્પના ચાવલા અને સુનિતા વિલિયમ્સ તો સ્પેસમાં પહોંચી ચૂકી. સ્ત્રીની લાઈફ ઘણી બહેતર બની છે. તેને ઊડવા આકાશ મળ્યું છે તે પોતાના ભાઈની બરોબરી કરી ઉચ્ચ શિક્ષણ મેળવતી થઈ છે. સ્ત્રીને ઘણા અધિકારો મળ્યા છે છતાં તે હજી પૂરેપૂરી સબળા નથી બની. તેણે રાત્રે ઘરની બહાર એકલા નીકળવું હોય ત્યારે ગભરાટ અનુભવે છે. નોકરી પર જવું હોય તો ઘરનાં કામો પતાવીને નીકળવું પડે છે. આ પ્રજાસત્તાક દિવસે ઘરની લક્ષ્મીને ઘરનાં કામોમાંથી મુક્તિ મળે અને તે પણ પ્રજાસત્તાક અને રવિવારની રજા માણી શકે તેવી અપેક્ષા આપણે રાખીએ.

- સંપાદક

